

Америка: третинний сектор економіки

У багатьох країнах Америки сфера послуг розвивається досить динамічно. Проте найбільше значення вона має у найбільш економічно розвинутих постіндустріальних країнах регіону (США, Канада) або у державах Карибського басейну й Центральної Америки. У першій групі країн наявний широкий спектр послуг: наукові, освітні, фінансові, торговельні, страхувальні, транспортні, туристичні, медичні, телекомунікаційні, індустрія розваг та ін.

Друга група країн має вужчу спеціалізацію третинного сектору економіки.

Оскільки це острівні або приморські країни, що розташовані на перехрестях торговельних шляхів, у них розвинулись транспортні послуги. Найбільшим морським флотом серед країн світу вирізняються Панама та Багамські Острови, які є країнами «дешевого (зручного) прапора». Сприятливі умови реєстрації під прапором цих держав надають податкові пільги, що приваблює іноземних судновласників. Свій прапор також «продають» Антигуа і Барбуда, Сент-Вінсент і Гренадини, Барбадос, Беліз, Гондурас, Бермудські острови (Брит.). Другим напрямом спеціалізації невеликих країн є банківські послуги. Так, на Кайманових островах (Брит.) зареєстровано близько 500 банків. Там свої філії мають 40 з 50 найбільших банків світу. На Багамських Островах діють відділення понад 400 банків, у Панамі - майже 140 банків із понад 30 країн світу. Ще однією спеціалізацією є міжнародний туризм. Щорічно район Карибського моря відвідують близько 20 млн осіб.

Туристичними послугами відомі й інші країни Америки. Визначні пам'ятки природи (наприклад, водоспади Ігуасу та Анхель, ландшафти Анд, високогірне озеро Тітікака), природні національні парки, океанські пляжі, численні історичні та археологічні музеї з рідкісними експонатами епохи майя, ацтеків та інків, нічні клуби приваблюють туристів у Мексику, Бразилію, Перу, Венесуелу.

Найважливіші міжнародні транспортні магістралі, вузли. У більшості країн Америки транспорт розвинутий недостатньо, що є однією із перешкод для подальшого економічного зростання. Слабо заселено простори внутрішніх територій Амазонії, півночі Канади, крайнього півдня регіону, що позбавлені сучасних шляхів. Міждержавних доріг небагато. Прокладання транспортної мережі залежить від розміщення населення та його економічної діяльності.

Переважну більшість залізниць було збудовано наприкінці XIX - у першій половині XX ст. Нині за протяжністю залізниць до топ-10 країн світу входять США (1-ше місце у світі), Канада та Аргентина. Також значною протяжністю доріг вирізняються Бразилія та Мексика. Трансконтинентальні залізниці споруджено в США, Канаді, Мексиці, Гватемалі. Водночас більшість країн Америки мають вкрай низьку густоту залізниць. Найбільший показник густоти залізниць у регіоні - на Кубі. Електрифікованих доріг небагато. Єдина в регіоні швидкісна залізниця проходить уздовж східного узбережжя США, сполучаючи Вашингтон з Бостоном через Філадельфію та Нью-Йорк. Також в Америці є 8 країн, в яких залізниць взагалі немає, зокрема це Беліз, Багамські Острови, Барбадос, Тринідад і Тобаго та ряд інших острівних країн Карибського басейну.

Бурхливо розвивається автомобільний транспорт. Найбільше за протяжністю автошляхів мають США (1-ше місце у світі), Бразилія (4-те місце) та Канада (8-ме місце). У більшості країн Америки якість автошляхів є невисокою. Не всі з них мають тверде покриття. Окрім США та Канади більшість якісних шляхів прокладено в Еквадорі та Чилі. Найважливішою автомагістраллю Америки є Панамериканське шосе, протяжність, якого перевищує довжину земного екватора. Воно сполучає США з країнами Центральної та Південної Америки (мал. 141). У Південній Америці найбільш важливе Трансамазонське шосе довжиною майже 5,5 тис. км. Воно, починаючись на Атлантичному узбережжі Бразилії, з'єднує судноплавні частини всіх правих приток Амазонки.

Морський транспорт має вирішальне значення у зовнішніх економічних зв'язках країн. Окрім країн «дешевого прапора», власні великі торговельні флоти мають США, Бразилія, Аргентина.

На території США портів-велетнів розташовано 18, зокрема Х'юстон, Лос-Анджелес, Нью-Йорк, Філадельфія, Саванна.

Одним з найважливіших транспортних водних шляхів міжнародного значення є Панамський канал на території Панами.

Його середня пропускна здатність - 36 суден на добу.

У країнах Америки для перевезення пасажирів здебільшого використовується авіаційний транспорт. Країни регіону очолюють світові рейтинги за кількістю аеропортів. Так, до топ-10 за цим показником входять 8 американських країн. Зокрема в США понад 13,5 тис. аеропортів (1-ше місце в світі), у Бразилії - понад 4 тисячі (2-ге місце), у Мексиці - понад 1,7 тисяч (3-тє місце), в Канаді - майже 1,5 тисячі (4-те місце). Із 30-ти найбільших у світі аеропортів-хабів 12 розташовано в США, у т. ч. у містах Атланта (Гартсфілд-Джексон), Лос-Анджелес, Чикаго (О'Хара), Даллас. Найбільші аеропорти міжнародного значення працюють у Канаді (Монреаль, Ванкувер), Бразилії (Сан-Паулу; Ріо-де-Жанейро), біля столиць Аргентини, Чилі, Венесуели, Куби, Сальвадору, Коста-Ріки, Гватемали.